

प्रत्युत्क्रमः, -त्क्रमणम्, -त्क्रान्तिः *f.* 1 An undertaking. -2 Preparations for war. -3 Marching out to attack an enemy. -4 A secondary act or effort tending to a main object. -5 The first step in any business.

प्रत्युत्थानम् 1 Rising against; मङ्गलाद्यप्रयोगं च प्रत्युत्थानं च सर्वतः Rām. 2. 100. 67. -2 Making preparations for war. -3 Rising from one's seat (as a mark of respect) to welcome a visitor; असवर्णास्तु संपूज्याः प्रत्युत्थानाभिवादनैः Ms. 2. 210. -4 Making preparations for, undertaking.

प्रत्युत्थित *p. p.* Risen to meet or encounter (a friend, foe &c.).

प्रत्युत्पन्न *p. p.* 1 Reproduced, regenerated. -2 Prompt, ready, quick. -3 (In math.) Multiplied. -4 Present, existing at present. -अम् Multiplication. -Comp. -बुद्धि, मति *a.* 1 possessed of presence of mind, ready-witted; इदं तत्प्रत्युत्पन्नमति ह्येणमिति यदुच्यते S. 5. 2¹/₂. -2 bold, confident. -3 subtle, sharp; प्रत्युत्पन्नमतिः प्राप्ता क्रियां कर्तुं व्यवस्थति -जातिः (in math.) assimilation consisting in multiplication.

प्रत्युदाहरणम् A counter-illustration, an example to the contrary.

प्रत्युद्गम 1 *P.* 1 To go forth or advance towards to meet (as a mark of respect); प्रत्युद्गमामातिथिमातिथेयः R. 5. 2; प्रत्युद्गच्छति मूर्च्छति स्थिरतमः पुञ्जे निकुञ्जे प्रियः Git. 11; Bv. 3. 3. -2 To advance or march towards.

प्रत्युद्गत *p. p.* 1 Risen from one's seat as a mark of respect to greet or welcome a guest; प्रत्युद्गतो मां भरतः ससेन्यः R. 13. 64; 12. 62. -2 Gone forth against.

प्रत्युद्गतिः *f.*, प्रत्युद्गमः, प्रत्युद्गमनम् Going out or rising from one's seat to meet or greet a guest.

प्रत्युद्गमनीयम् A clean pair of garments; गृहीतप्रत्युद्गमनीयवस्त्रा Ku. 7. 11. (v. l. for प्रत्युद्गमनीयवस्त्रा); see उद्गमनीय.

प्रत्युद्धारणम् 1 Recovering, re-obtaining. -2 Raising up again.

प्रत्युद्धारः Offering, tendering.

प्रत्युद्यमः 1 Counterbalance, counterpoise. -2 An effort or measure against, counteraction; संदीप्ति भवने तु कूपखननं प्रत्युद्यमः कीदृशः Bh. 3. 88. v. 1.

प्रत्युद्यात *a.* See प्रत्युद्गत.

प्रत्युत्थमनम् Rising or springing up again, rebounding.

प्रत्युपकृ 8 *U.* 1 To requite a favour, render a service in return. -2 To repay.

प्रत्युपकारः 1 Returning a service or kindness, requital of an obligation, service in return. -2 Mutual assistance.

स. इ. को.... १३०

प्रत्युपक्रिया Return of a service.

प्रत्युपदेशः Advice in return; व्यनीयत प्रत्युपदेशलुब्धैः Ku. 1. 34.

प्रत्युपपन्न *a.* See प्रत्युत्पन्न.

प्रत्युपमानम् 1 A counterpart of a resemblance. -2 A pattern, model. -3 A counter-comparison; उपमानस्यापि संखे प्रत्युपमानं वपुस्तस्याः V. 2. 3.

प्रत्युपलब्ध *p. p.* Got back, recovered.

प्रत्युपवेशः, -वेशनम् Besetting any one in order to bring him to compliance.

प्रत्युपस्थानम् Viscinity, neighbourhood.

प्रत्युपस्थापनम् Mental realization.

प्रत्युपस्थित *a.* 1 Approached, come near to. -2 Present. -3 Collecting, pressing (as urine). -4 Gone against, standing opposite to; श्रेयसा योजयत्याशु श्रेयसि प्रत्युपस्थिते Mb. 12. 287. 57.

प्रत्युपस्पर्शनम् Touching, sipping (water) again.

प्रत्युपहारः 1 A respectful offering. -2 Giving back, restoring.

प्रत्युपाकरणम् Recommencement of Vedic study.

प्रत्युप्त *p. p.* 1 Inlaid, set with, studded; Mv. 1. 34. -2 Sown. -3 Fixed, implanted, firmly fixed or lodged; Māl. 5. 10; यथा तिरश्चीनमलातशाल्यं प्रत्युप्तमन्तः सविषश्च दशः U. 3. 35. 46.

प्रत्युषः, -प्रत्युषस् *n.* Morning, day-break, dawn; याति व्यक्तिं पुरस्तादरुणाकिसलये प्रत्युषः पारिजातः Sūryasatakam.

प्रत्युषः, -षम् Day-break, morning, dawn; प्रत्युषेषु स्फुटितकमलामोदमैत्रीकषायः Me. 31; महत्येव प्रत्युषे S. 2. -षः 1 The sun. -2 N. of one of the eight Vasus.

प्रत्युषस् *n.* Day-break, morning, dawn; स्नानमत्यधिकं कार्यं प्रत्युषस्यात्मनो जले Hariv.

प्रत्युद् 1 *U.* 1 To oppose, resist. -2 To disturb, interrupt, impede. -3 To reject, refuse. -4 To excel, surpass. -5 To offer, present; पशून् देवताभ्यः प्रत्युद्दत Bri. Up. 1. 2. 7.

प्रत्युद् *p. p.* 1 Rejected, refused; प्रत्युद्कर्मकलिलप्रकृतिं प्रपद्ये Bhāg. 4. 22. 38. -2 Neglected. -3 Surpassed. -4 Covered.

प्रत्युद्दः Impediment, obstacle, hindrance; विस्मयः सर्वथा ह्ययः प्रत्युद्दः सर्वकर्मणाम् H. 2. 15.

प्रत्युद्हनम् Interruption, discontinuance.

प्रथ् I. 1 *Ā.* (प्रथते, प्रथित) 1 To increase (wealth &c.); तत्प्रथमानवपुषा व्यथितात्मभोगः Bhāg. 10. 16. 24. -2 To spread abroad (as fame, rumour &c.); तथा यशोऽस्य